

Biblioteca Universității din
Cluj. Exemplar.

Exemplarul . . . 3 L

INSERTIUNI
și reclame după învoiaja

RUMÂNUL

REDACTIA

și

ADMINISTRAȚIA

ARAD,

Strada Mețianu No. 1

Tip. „Erdélyi Hirlap.”

Cumințenia cretinilor.

Primejdiile ce le întâmpinăm la fiecare pas ce-l facem în viață, devin catastrofe dacă nu știm, dacă nu căutăm mijloacele prin care am putea să le evităm și îndeosebi atunci vor deveni calamități, pentru indivizi sau societăți, când cei ce te văd apropiindu-se nu vor să le curme cauzele și prin aceasta, să le înlăture efectele. Este un adevăr incontestabil că pentru a vedea primejdiile, pentru a găsi mijloacele cele mai eficace spre a le evita, dacă ne gândim la societate, aceasta trebuie să și aibă conducătorii săi clarvăzători și înzestrați cu cele mai nobile calități. Abnegație, sacrificându-se cu totul societății. Voință, care să-i împingă mereu în spre acțiune. În urma căreia societatea să câștige numai.

Societatea noastră, formând statul Român, își are și ea conducătorii săi, nu-i vorbă, mereu contestăți. Nu numai pentru că s-au impus împotriva voinței cetățenilor ci, mai mult, pentru că întotdeauna s-au desolidarizat de interesele statului. Printr-o guvernare cinstită, printr-o politică sănătoasă, guvernării de azi ar fi putut să determine țara nu numai să uile samavolnicile săvârșite de ei în timpul alegerilor, cari sunt trecătoare și se pot uita ușor, ci să-i agreeze chiar. Faptele lor, ulterioare celor prin cari s-au introdus asemenea tâlharului care forțează ușa, i-a demascat. Desolidarizare de interesele statului exploatarea bogățiilor țării, procopsirea partizanilor i-a caracterizat în timpul guvernării lor de aproape opt ani.

Alegerile din vara trecută le-au condus așa cum se știe. Sub scutul bationetelor și bizuindu-se pe nemărginita răbdare și toleranță a poporului nostru s-au încumetat să săvârșească astfel de acte încât astăzi sunt detestăți până la ultima picătură de sânge. Ura ce i înconjoară este atât de mare și atât de adânc brăzdată în suflete încât rațiunea nu mai poate stăpâni. Sunt urâți, nu numai de intelectuali cari văd clar apropierea dezastrului a cărui cauză sunt, dar și de masele poporului, care în ei își cunoaște călăul.

Aceste mase se ridică acum încet, dar hotărâte să măture gliile din drumul progresului lor. Și dacă va trebui aceste mase nu vor cunoaște în hotărârea lor margini. Ei o știu! De aici dispariția lor de pe teatrul intrunirilor ce le fac masele în diferite centre ale țării. La Făgăraș ca și la Iași, agenții, cari îi reprezentau, intrigau însinuau și nu se dădeau înapoi

nici dela unele terorizări. Până în ajunul adunării. Apoi, dispăreau. Așa are să fie la Craiova, la Cluj, până când în „cumințenia” lor vor vedea zădărnicia manevrelor meschine.

Nu din cumințenie, mai de grabă din cauza lășității, de groaza supremului judecâter al faptelor lor, arată atâta delicateță față de întrunirile populare. Vrajba care s'ar provoca prin amestecul jandarmeriei, mijlocul agentului provocator, le-ar fi fatală.

Se bat ei mereu pe pepturile lor de venetici grecotei și armeni unșuroși, că sunt patrioți. De ce atunci nu evită calamitățile cari ar izbi poate prea puternic în această națiune? De ce nu pleacă cu un ceas mai de vreme, și de ce vor să provoace cu orice preț, o desfășurare care nu este dorită de nimeni și cu atât mai puțin ar trebui să fie dorită de ei?

Se cumințesc anevoios. Vor o lecție mai înainte.

Lupta pentru Consiliul Județean.

Depunerea listei naționale — țărănești. —

Marți în 8. Februarie 1928. s'a depus la Tribunalul Arad în mâinile D-lui Prim-Președinte Dr. Liviu Tămășdan, președintele biroului electoral, lista partidului național-țărănesc pentru alegerile Consiliului Județean, ce vor avea loc în 10 Februarie a. c., și care este după cum urmează:

CONSILIERI:

1. dr. Ștefan Cicio Pop, deputat, f. ministru,	14. Dr. Ionel Bârsan avocat, Șiria.
2. Dr. Justin Marșieu, avocat Arad, f. deputat, f. prefect.	15. Burza Ioan agricultor, Pâncota.
3. Nicolae Adam, agricultor. San-Nicolaul Mic, f. deputat.	16. Dr. Grozda Aurel avocat, Buteni.
4. Dr. Sever Popoviciu avocat, Arad.	17. Baltoi Gheorghe agricultor, Sicău.
5. Dr. Teodor Pap. avocat Arad.	18. Pânădean Joța agricultor, Micălaca.
6. Pălfy Valentin proprietar Pădureni,	19. Janota Josif agricultor, Pauliș.
7. Dr. Buștea Cornel, avocat, Chișineu-Criș,	20. Ioan Sándor agricultor, Macea.
8. Ioan Giurgiu meseriaș, Halmagiu.	21. Ioan Mara agricultor. Pecica.
9. Ioan Chera proprietar, Arad.	22. Chirila Justin pensionar, Arad.
10. Dr. Romul Lazar avocat, Șiria.	23. Florescu Aron agricultor, San-Nicolaul Mic.
11. Birtolon Aurel proprietar. Conop.	24. Nicolae Morar agricultor, Nădlac.
12. Arcadie Torneanu agricultor, Șeitin.	25. Ardelean Traian agricultor, Arad.
13. Imbroane Alexandru agricultor, Arad-Gai.	26. Orodan Mitru agricultor, Oilaca.
	27. Simăndan Gheorghe casap, Arad.
	28. Fedor Ludovic comerciant, Conop.
	29. Bărar Josif agricultor, Socodor.
	30. Vale Nicolae agricultor, Ineu.

CONSILIER SUPLEANȚI:

1. Ganea Adrean funcționar, Arad.	6. Pecherle Mihaiu agricultor, Talpoș.
2. Budin Pavel agricultor, Comlăuș	7. Lădar Ioan agricultor, Nadaș.
3. Drăgan Todor agricultor, Târnova. — Spineni.	8. Seran Ioan agricultor, Olari.
4. Dr. Simeon Demian avocat, Arad.	9. Mihaș Ioan agricultor, Măderat.
5. Dr. Ștefan Gregorovici avocat, Arad.	10. Curta Ioan agricultor, Zarand No. 5.

Ne mai despart încă 8. zile de ziua mare a acestor alegeri, menite ca în ritmul marilor manifestații populare pentru dărâmarea acestui guvern odios și intronarea la cârmuirea treburilor țării, comunei și județului a voinței nelalsificate naționale prin oameni cinstiți și dorți popor, — să fie o zală în lungul lanț de afirmare cetățenească, de data aceasta a bravului popor din județul Arad, fost totdeauna în fruntea tuturor manifestațiilor de regenerare românească.

Facem deci un călduros apel tuturor fraților noștri săteni, ca în ziua alegerii, ca la sărbătoare să pornească cu toții la locul de votare, unde să pună sigilul pe lista partidului național-țărănesc care are în frunte pe venerabilul nostru luptător: Dr. Ștefan C. Pop, semnul listei fiind: ● ●

Iar dacă s-ar încumeta cineva ca să Vi să pună în cale în exercitiul dreptului și datorinței Voastre înscrise în lege, și pretinse de lege, — acela — fie el primar, notar, prefet, jandarm, prefect, agent de siguranță etc. — se pune el peste lege și comite, face cea mai greă ilegalitate. De acea frați săteni, deja din zori de zi plecați la

locurile de votare în grup compact, și dacă la marginea comunei, ori și cine lie acela, Vă va împedeca pe Voi ori delegatul sau asistentul Vostru de a pătrunde în comună și apoi la locul de votare, să treceți peste el, căci Voi când cereți, prelindeți să Vă lese la vot, Vă folosiți de un drept al Vostru, la a cărui îndeplinire ați fost chemați chiar de cei în drept pe acea zi, — acei cari căutând să Vă rețină ori siluiescă dreptul vostru sunt ei contra legii și cinstiei celei mai elementare.

Drepturile prin luptă să câștigă — dar deosebi prin luptă să mențin, cu curaj deci înainte, căci nu trebuie să Vă fie frică că cei cari contra legii vor căuta a Vă fura de dreptul Vostru cetățnesc vor mai avea și curajul ca să împuște. Vă putem spune din acest loc, că nu vor face aceasta, mai ales dacă Vă prezenteți compactiuna, căci știu prea bine diguitorii noștri nesuferiți de azi: că cine furtună seamănă furtună va secera. Singurul, care Vă poate porunci în menținerea ordinii este judecătorul, sub a cărui porunci stau toți atunci.

Intr'un gând și suflet cu toții deci fără

TEATRU.

Lampagiul de seara.

Marți, 7. Februarie s'a jucat la teatrul Orășenesc piesa Dlui N. Kirijescu, de compania lirică a maestrului Leonard.

Desinteresul publicului manifestat printr'o absență repugnantă poate să fie justificat, dacă piesa se cunoaște. Nu pentru că piesa ar fi lipsită de valoare ei pentru că arădani sunt obișnuți să-l vadă pe Dl. Leonard într'o scenă plină de muzică, să-l audă cântând cu vocea-i, care odată era, poate și azi mai e fermecătoare.

Și totuși este dureros că teatrul Românesc nu prea atrage public Românesc. Poate este chiar rușinos.

Publicul icninte de Marți seara s'a arătat satisfăcut de jocul Dlui Leonard în rolul principal Dșrei Bodescu și a Dlui Kanner.

T.

Expoziția pictorului Stefan SOÓS.

Încă un om de geniu, în domeniul artelor.

Bine chibzuit, veșnic activ, cu o voință puternică, parcă Verde de dorința de a pleca, de a lupta, de a ispiți necunoscutul farmecul și pimejdiile depărtărilor.

Tânărul artist pururea neliniștit, caută, încearcă și reușește interpretând cu multă pătrundere, chiar și cele mai grele teme ale artei figurale.

Pictura academică? da. Însă putem observa, cercetându-i lucrările, că Domnia-sa, caută să treacă peste pictura clasică de academie, preocupându-l în special, noile sale concepții și coloritul care prin nuanțele-i închise îi caracterizează lucrările.

Pretutindeni, frumuseți proaspete, ne mai văzute.

Ori încotro te uiți, vezi culori variate ca într'un intins curcubeu, și tablouri incântătoare îți farmecă vederea.

Subiectele ce-l interesează sunt de natură diferite, iar felul cum sunt executate confirmă o desăvîrsită tehnică.

Găsește pe paleta lui, culori chiar și pentru cele mai variate subiecte, impodobind cu multă expresie, fiecare trăsătură de penel.

D-l SOÓS, datontă talentului cu care este inzestrat ca pictor, stă la nivel și ne putem incredința de faptul acesta, cercetându-i atât picturile cât și desaturile care sunt executate cu o sigură mânăuire a grafitului.

În picturile sale: portrete, peisagii diferite compoziții figurale, aflăm suflet, aer, lumină, ceruri minunate, care toate te învelesc.

Pretutindeni, neintrecut simț de colorit, care răscolind sufletul artistului, îl face pe acesta, să caute mereu și să însceneze minuni de linii și culori, pe pânzele lui.

Iată câteva lucrări, care sunt admirate foarte mult de publicul vizitator: „Nunta din Cana Galilei” 74, „Intrare în Ierusalim” 61, „După muncă” 49, „Prietenii” 67, „Amurg” 57, „Cerșetorul” 1, „Golgota” 69, și altele care cred și sunt aproape sigur, că prin felul cum sunt lucrate, merită o deosebită atenție.

Expoziția deschisă până la 14 Februarie a. c., în sala mică a Palatului Cultural.

T. T.

No. 13—1928.

PUBLICAȚIUNE.

Asociația Sportivă Română „Gloria cfr” din localitate, intenționând a edifica un gard din beton armat în jurul arenei sale, de pe Piața Cefășii vechi, invită pe ce cari ar dori să se angajeze la executarea acestei edifiării, să-și înainteze ofertele lor în scris cel târziu până la 20 Februarie 1928 Dlui casier al asociației Coriolan Lupșa, Banca Victoria Secția devize-Arad.

Planul, datele și informațiunile necesare se pot cere tot la Dl. C. Lupșa.

Arad, la 3 Februarie 1929.

p. Președinte: Dr. Crăsnic. Secretar general: I. Gorcea.

frică, bărbătește înainte la luptă. — votați cu toții lista partidului național-tărănesc, a cărui semn este: ● ●

Trăască Țara Românească! Trăiască reprezentantul Ei: Partidul național-tărănesc! Semnul nostru este: ● ●

Avizăm totodată frații noștri, ca să caute a primi certificatele de alegători la vreme, și într-o cât notarii ar căuta ca să le rețină, — să vină la frunțași lor intelectuali din județ și cei din Arad pentru a le fi într'o ajutor pentru primirea acelor certificate. Totodată facem atenți pe frații noștri săteni,

ca să nu dea ascultare diferitelor zvonuri despre amânarea alegerilor, într-o cât nu este nici o dispozițiune în privința aceasta, căci dacă acele vor fi de fapt emânate vom da noi de știre despre aceasta de cu vreme. Nu ascultați deci de mincinoși și seducători, și pregătiți-Vă cu toții pentru ziua cea mare, care trebuie să fie cea de 20 Februarie a. c. pentru județul nostru. Votați deci cu toții:

Aduș la o biografie: Dl „deputat” G. Pleș.

În dosul numărului 6 a gazetei Tribuna Nouă, tocmai la locul potrivit, găsim un portret al unui „mare politician” liberal de pe „valea Radnei”; este tografia dlui George Pleș. Cel mai însemnat bărbat de stat liberal de pe întreaga „valea Radnei.” Păcat numai că așa o vale nici nu există.

Pe Valea Mureșului cunoaștem un învățător, care nu își vede de școală, numai leafa și-o incasează — care de 2-3 ori pe săptămână câte un ceas se ocupă și cu elevii, iar restul timpului de afaceri bancare și cămătărești, vânat, politică liberală și intrigării meschine.

Din biografia afișată în dosul T. N. vedem, că acest cantor bisericesc — pentru care cântă alții, iar el folosește pământul cantoresc — este foarte slăbit la memorie.

În primul rând a uitat din prețioasa-i biografie să amintească, că nu este ales al Văii Muresului, Că Valea Mureșului a ripostat cu demnități în alegerile trecute acestui brigand politic. La onorat cu o scârbă complectă și ia dat vot de blam. Din 6600 voturi exprimate la cele trei secții de votare de pe întreaga Valea Mureșului, nu a întrunit decât 1700 voturi, și numai nesăbuitele hoții de urne din celelalte plăși a județului l'au ajutat la un loc de „deputat” în parlamentul lui Davidoglu.

Dsa face pe marele luptător naționalist din timpul războiului, parcă lumea nu știe aduce aminte, că Dlui, care avea dreptul ca învățător să își câștige rangul de ofițer de rezervă, și-a uitat de demnitatea sa de învățător român ce era și s'a angajat ca ordonaș de ofițer pe lângă un preot militar Nu știe mai amintește de fostul său stăpân de pe front, care arată cu orice ocazie, ce slugă cinstită a știut să fie acest învățător, care el însus nu ținea la demnitatea sa.

Mai departe Dsa să referă la tovarășia sa cu părintele Imbroane din timpul când era prizonier. Distinsul părinte Imbroane pe acea vreme avea o plăcintărie. Credem că acest distins tovarăș, care are veleități de cămătar, și fuge de școală, și acolo a știut să se aranjeze astfel, ca alții săi facă plăcintele și el numai să le vândă cu profit inecit.

În timpul de tiranie liberală de după război a știut să prindă mișcarea și să învârtă banii — altora — astfel, încât toată comuna sa — care după cum spune Dsa îi este atât de dragă — dar și comunele din jur, le ține în mâna sa de cămătar cu sume mai mici sau mai mari, toate însă cu camete de uzură. Mai uită Dsa să amintească afacerile cooperativei forestiere, ale cărei 95% au fost ale dsale, și care cooperativă a servit de paravan îmbogățirii sale rapide.

A uitat dsa, că în anul 1926 ne-a adunat semnăturile pentru ca să ne scoată din pădurile statului un parchet pentru ca să-l lucrăm în parte cu statul, iar când a obținut autorizația pentru comună, a predat-o firmei Seidner Bernat und Söhne, care firmă a realizat câștiguri enorme în dauna țărănimei din Bărzava și jur.

Așa înțelege Dl „deputat” al urnelor măsluite să facă bine poporului!

În toamna anului trecut a încercat din nou împreună cu prefectul județului să inducă în eroare statul și buna credință a țărănimei. De astă dată însă pofta le-a fost și mai mare, au cerut cu o cerere adresată ministerului de Domenii, și purtată pentru

semnătură de către impiegatul firmei Seidner-toată pădurea numită „Dosul Băii”, care reprezintă o avere de mai multe milioane, servindu-se iarăș de pretextul mai sus arătat, adică că ar face pentru comună. Și biata comună nici habar nu avea de întreaga cursă ce i se pregătea, totuși s'a aranjat cu firma Seidner.

Nu mai vrem să mai revenim la afacerea veroasă descrisă de către un alt vecin al dsale în numărul trecut al „Românului”, aceasta chestiune murdară este destul de cunoscută

Acest om a aranjat în comuna sa un adevărat pašalâc liberal. El este dascal, notar, jandarm, cantor, poruncește la toți, perzcută notarii, pretori, amenință preoții, învățătorii și toți intelectuali din jur. Are un nețărmuit curaj când să știe la adăpostul jandarmeriei și sub protecția păcătoasă a zbirilor liberali cari sau cocotat în fruntea județului nostru, când este singur să teme și de umbra sa ca și de conștiința sa neimpăcată.

Un alt vecin.

Hai să zicem Doamne ajută.

Haj să zicem Doamne ajută

Să pornim cu toți la luptă,

La luptă noi să pornim

Al nost drept să-l sprijinim,

Să pornim cu mic și mare

Pentru dreptul nostru care —

Sau jertfit ai noștri Părinți

Ca să fim mai fericiți,

Induratau zile grele

Zile pline de durere

Numai lanțul de robie

Să ni-l rupă pe vecie,

Sfinți martiri cari sau jertfit

Pentru-al nost ideal mărit,

Vrednicesc ai pomeni

Acest neam cât va trăi.

Dar vântul mereu tot suflă

Ori-și unde el teapucă

Sfântul drept care-l avem

Pentru-al nost suflet de-l dăm,

Atunci hoții se ivesc

Din urne ni-l scotociesc,

Și apoi tu suflet zdrobit

Rămâi tot nenorocit

Înzădar puni trudă mare

Hoții ies mereu în cale.

În țara românului

Norocul străinului

Numai noi opincă rea

Ducem o viață grea

Câte rele vin cu încetul

Rod, în noi mereu suflet

De atâta cămătărie

Numai Domnul sfânt ne știe.

Azi fântâna amarului

E, casa țaranului

Copilași dragi ingerei

Lacrămă ochii la ei

Și ei trebuiesc să știe

Neagra lumei sărăcie.

Veniți frați ca să luptăm

În credința care-o avem

Lui Maniu cu Mihălache

Pentru lege și dreptate

Ori unde ne vor chema

Toți cu ei alătura

Să pornim la'lor cuvânt

Pentru dreptul nostru sfânt.

Șimandul de-jos, la 31 Ianuarie 1928.

IOAN PUCEA

Frați Țărani!

Ceasul mântuirii se apropie.

S-arată semne, că în timpul cel mai scurt poporul își va căpăta dreptul, ca el singur să hotărască asupra treburilor obștești prin alegeri libere, întronându-se legalitatea și dreptatea, după cari ne'nșătosem de zece ani . . .

În anul acesta se implinesc zece ani dela ziua nălțătoare, când toată suflarea Românească din Ardeal, Crișana, Bănat și Maramureș, alergând la glasul de chemare a vechilor noștri luptători: Iuliu Maniu, Alex. Vajda-Voevod, Ștefan C. Pop și alții în vechia cetate al marelui Voevod Mihai Vi-teazul și-a rupt lanțul de robie milenară și încălzită de soarele dulce a libertății, a hotărât unirea cu frații de dincolo de Carpați.

Unde a dispărut soarele libertății, răsărit pentru neamul Românesc în ziua de iarnă de la 1 Decembrie 1918? După scurtă strălucire, soarele libertății fusesc ascuns de nori negri și vijeltoși; după robia națională de o mie de ani, am căzut în cea mai neagră robie politică și economică . . .

Nu vrem să vă istorisim cauzele acestei noi robii, o cunoașteți cu toții! Befia unirei blândeșea și simțul de ordine al poporului. Român a dat armă în mâna acelora, cari de zece ani ne batjocore se și ne storc vloga muncii noastre. Votul nostru a fost furat, conducătorii noștri au fost calomniați și îndepărtați dela conducerea treburilor obștești iar gospodăria țării a fost condusă astfel, că azi am ajuns aproape la sapă de lemn, aproape de cea mai neagră mizerie: . . .

Frați țărani! Ziua socotelii nu este departe . . . Batalioanele constie a milioanele de țărani, dela Nistru până la Tisa asteaptă

cu nerăbdare gorna de chemare, ca să dea lupta decizivă pentru libertate, dreptate și legalitate . . . O luptă dreaptă și legală . . . Nu cu coasa, cu toporul și cu măciuca, ci cu solidaritatea conștiinței cetățenești. Dar aceasta nu înseamnă că-vom răbda și pe mai departe nedreptatea, ilegalitatea și hojia! . . . Comoara noastră cea mai sfântă este votul și votul nostru îl v-om apăra în contra hojiilor de urne cu aceleași arme, pe cari le folosim față de hojii ordinari.

Dar și până la ziua cea mare și liberătoare, vă chiemăm la o luptă, care interesează de aproape județul nostru . . . Sunteți chiemați pe ziua de 20 Februarie a. c. să va alegeți reprezentanții pentru Consiliul județan. În zilele grele de astăzi este un mare interes al vostru, ca gospodăria Județului să fie condusă și supraveghiată de aleșii voștri. În fruntea listei partidului nostru este vajnicul și neobositul luptător: Ștefan C. Pop, alături de care sunt pe listă toți acei nădrăgari și țărani frunțași ai județului, cari întotdeauna au luptat pentru drepturile și interesele voastre.

Să trăiască Partidul Național Țărănesc!
Să trăiască iubitul nostru luptător dr. Șt. C. Pop.

Să trăiască candidații noștri!

**Partidul Național Țărănesc din
Județul Arad.**

Semnul nostru este:

Cu Dumnezeu înaintea.

Guverne impuse fără voința poporului, izvorâte din combinații obscure de culise, s'au icuit de opt ani de zile în inima neamului nostru pentru a se așeza deacurmezișul progresului și desvoltării spre mai bine.

Elanul mării Uniri naționale, dorul acumulat de veacuri pentru o viață proprie românească cu infinite posibilități de realizări, s'a distrus prin acțiunile lor ca o grandioasă statuă a Victoriei, pângărită de mâni păgâne.

Dar granitul rezistă! Banditul de drum, cu unelle meșteșugite va putea să și scoabască o viziună temporară, dar vai de sălășlulit viziunii când muntele și cutremurările crestele și adâncimile.

Zarurile sunt aruncate Lupta între guvern și națiune este deschisă.

De o parte un neam întreg, pretinde impetuos dreptul la viața după a sa voința; de alta guvernul sprijinit pe cohortele plătite din birul sudorii noastre, ticluște puncte de reazăm pentru existența sa proprie. Viața însă, ca cel mai mic vântuleț răstoarnă orice sprijin când acela nu e fixat în glia pământului.

Campania de răsturnare, pornită de partidul național-țărănesc, nu mai e luptă între partide. Un nem întreg se însiruie în rândurile noastre, contra forțelor oculte și urmează a se decide: Va putea oere acest popor să și impună voința sa, sau merită a fi ingenuchiat? O altă cale nu există: sau învingere totală și domnia legii, sau înfrângere și domnia bunului plac. Am sosit la punctul culmina al politice interne, de unde ne privește istoria viitorului: actuala generație e răspunzătoare de grandoarea sau decadența ce va să vie.

Factorii constituționali — nerăspunzători în fața semenilor, ci numai în aceea a istoriei — n'au avut încă destule motive pentru a se decide să asculte de glasul poporului sau al oprimatorilor lui. — Valul ce l'țasă înaintea ochilor lor hămesiiții puterii, reduce toate mizeriile la proporții microscopice.

Că parlamentul e o minciună, constituită prin fraudă, ei n-o știu?

Că alegerile sunt batjocura votului universal, dat cu amândouă mâinile în momente de strămtoare și răpit în timp de pace, cei chieați n-o știu?

Că mizeria s'a înstăpănit în casa oricărui care numai prin munca sa vrea să trăească, cei chieați n-o simt?

Că aparatul administrativ și polițienesc nu mai e organism de stat, ci sprijin de partide, sterse din conștiința opiniei publice, deasemeni nu e motiv suficient?

Că suntem singurul stat nerefăcut în finanțe în urma războiului e o nimica toată pentru capacitatea competenței vintiliste?

Că după un deceniu de unire desagregarea sufletească e pe ultimul povârniș, nu se observă?

În fața acestei situații, datorita de buni patrioți, cu încredere în viitorul țării, ne impune să dăm ultima probă pentru descoperirea adevărului. O națiune nu poate trăi prin minciună, iar adevărul nostru va trebui să-l impunem cu ultimele mijloace ale unui neam dus la disperare de guvernări impuse.

Lupta va fi grea, dar dreptatea e de partea noastră. Cine se împotrivesc nouă e dușmanul nostru și dușmanul țării. Iar în fața dușmanului ori cine ar fi el, și oricum s'ar numi, fiecare român conștient nu mege. decât înainte pentru a învige. (Ch. T.)

Marea adunare la Făgăraș.

A doua adunare națională în seria celor pentru manifestarea voinței naționale de a scăpa acest guvern uzurpător indicându-se guvernul viitor sub președinția D-lui Iuliu Maniu, — a avut loc acum duminecă la Făgăraș, unde au asistat peste 15.000 de bravi Olteni, săteni din țara Bârsei, județul Sibului și alte centre românești din sudul Ardealului.

Populația adunată în număr atât de mare pe lângă un fast pitoresc ce au prezentat, a fost expresiunea unei dărjării fără seamă în lupta ce se duce declarându-se gata pentru ori și ce sacrificiul cerut a duce cauza dreaptă a poporului la izbândă.

Cuvântătorii: D-nii Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Dr. Alex. Vajda-Voivod, Dr. Aurel Dobrescu, conducătorul făgărășenilor, Virgil Madgearu, Voicu Nițescu etc. au fost obiectul celor mai însuflețite manifestații de simpatie și iubire a acestui brav și luminaț popor. Cu Dumnezeu înainte până la învingere deplină!

Ședințele Consiliului Comunal.

Luni și marți în 6. și 7. l. c. s'au ținut ședințele sesiunii din luna Februarie a Consiliului municipiului Arad. Ordinea de zi a fost bogată și destul de interesantă, — au fost la ordinea zilei peste 30 de puncte.

În chestia muncitorilor fără lucru, a căror număr în Arad este de câteva mii au luat cuvântul d. primar Dr. Angel și d-nii consilieri Dr. V. Hotăran, Dr. I. Borneas, Voștinar etc. hotărându-se trimiterea unei telegramme ministerului de interne și instituirea de bucătării populare pentru cei lipsiți. — Între alte hotărâri importante s-a primit caetul de sarcini pentru procurarea numărului necesar de autobuse pentru ordonarea circulației orașului Arad, s'a hotărât acordare de imprumuturi funcționarilor Primăriei fără interese pentru a le înleșni edificarea de căși pe loturile primite și s'a făcut modificarea bugetului pe anul 1927 conform necesităților reale obvenite în restimp.

S'au discutat încă o sumedenie de chestii puse la ordinea de zi de interes mai mult administrativ, în cari amintim diferitele regulamente pentru taxele de loc, prestațiuni etc. cari au intrat în vigoare în urma abolirii vămurilor incasate la barierele orașului.

Pentru Zianu Popa.

La rubrica „Loc deschis” din numărul 6 al gazetei „Tribuna Nouă” a apărut cu semnătura Zianu Popa un excrement mintal, înjurătură de grajd cu inscripția „O nerușinare”.

Este într'adevăr o nerușinare țără seamăn să dai la tipar azi în România Mare lingăturile doznice al unui țaran român inconștient la adresa unui conte maghiarizat care să lapadă de neam și care este o bătae de joc pentru sentimentele românești prin însuș existența sa.

Un gest trumos din partea gazetei care a publicat acele bătăcături este, că cel puțin să lapadă de conținutul veninos și intect al aceluși articol și îl publică „fără să ia vreo răspundere” asupra sa.

Il avertizăm pe Zianu Popa că nu este inventat scrisul pentru oameni cari nu știu scrie și pun semnătura sub maculatură scrisă de oameni răi.

„Conopanul” a dat în judecată pe autorul insultelor semnate de Zianu Popa.

Dragostea cu sâla.

Fratele nostru din Săvârșin Ivantie Vug, fost înregistrat în partidul liberal prin cartea de membru No. 1506 din 1927, înscălită de Gen. Văitoianu ca președinte și prefectul Georgescu ca secretar general al organizațiunii liberale din Arad, cerând înscrierea sa în partidul național-țărănesc de unde a fost ademenit pe o clipă, roagă organizațiunea noastră ca pe calea aceasta să comunicăm cu partidul liberal, că nămișul nu se mai consideră membrul aceluși partid, deoarece organizația liberală nu a voit a lua la cunoștință, că dânsul nu mai vrea să beneficieze de cărticuța liberală.

În legătură cu aceasta atragem atențiunea fraților noștrii, că acei puținți, cari s'au lăsat scriși pe lista liberală de notarul ori alt organ comunal și lapădându-se de complicitatea unde a fost țărăți, cu sufletul curat să întorc la matcă, — este suficient ca prin o scrisoare să aducă aceasta la cunoștința liberalilor localnici fără a mai solicita și actul de radiere, — căci ce mai rămâne atunci din registrele lor, când ar fi pline cu nume șterse dovada tăgăduirii complicității liberale.

Ei vor dragostea cu sâla — barem pe hârtie.

**Citiți și răspândiți
ziarul „Românul.”**

Rezistența cetățenească.

Destul au râs cinic de exasperarea noastră, destul s'au bucurat satanic de rodul cules în umbră cu fraudă și teroare

Avertizările noastre au fost luate în batjocură de cei cari erau datori să ne lase intact pacnicul exercițiu al drepturilor cetățenești.

Am mers la votare și ne-au barat drumul cu jandarmi și cu soldați, ca aceia cari aveau interesul să falsifice voința poporului, să poată opera în voie.

Am scrâșnit și am făgăduit la altarul conștiinței să izbim din cale pe aceia cari ne vor mai impede în exercițiul drepturilor.

Aceia cari ar încerca, ori ar prilejui să ne oprească ca să ajungem la locul de votare înainte de ce urna va fi sigilată, vor experimenta că au în față cetățeni conștiinți de drepturile lor și în același timp vor face un imens rău serviciu justiției, proiectând asupra ei sinistra bănuială a cooperăției clandestine.

Rezistența noastră nu va mai fi pasivă, ci va însemna deslănțuirea legalității, delăturarea cu forța a forței ilegale.

Puterile constituite să își aducă aminte că emană dela națiune și nu pot strivi suveranitatea ei, fără a periclita temelii Statului.

Nu ne amefim cu vorbe. Cunoaștem precis manoperile și tactica celor cari monopolizează patriotismul acestei țări și avem energia să trecem la fapte prin cari să zăgăzuim desmățul politic.

Intr-o mână ținem constituția, iar cealaltă o agităm prelinos celor cari respectă fundamentul legilor și amenințărilor celor cu alte concepții.

S'a deschis mormântul pentru cei cari vor mai călca constituția, și nu ni fică să rostim, și pentru noi cari vom apăra-o.

Dr. Ionel Bârsan.

„Revoluția din Șofronea.”

Șofronea este de câțiva kilometri de Arad, nu departe de comuna de graniță Curțicu. Până acum de curând nici nu era comună rurală fiind un punct de tracțiune a căii ferate. Colonizându-se mai multe harnice familii de țărani Români repatriați din Ungaria — azi este o mică, pacnică comună cu vreo 170 de case.

Și totuși în aceasta harnică și pacnică comună nu de mult a erupt „revoluția”. Ea a venit de acolo de unde de după războiu s'au născut revoluțiile la noi în Țară: nu de jos, — vai amară ar fi aceea —, ci de sus.

Întâiu pretorul de Aradul Nou: A. Puticiu „din ordinul prefecturii” închide cărciuma repatriatului Ioan Iacob pe „motive” sanitare, atunci când bietul om din sâmt românesc și-a adus tot avutul aici căutând a întemeia o așezare cinstită în Țara-Mună. Acte de aceste nu sunt ele revoluție de sus?

Dar adevărata „revoluție” calificată oficial de atare acum vine: Niște oameni din Șofronea într-o seară consumând poate mai mult vin, au spart fereastra unui consătean a lor. Un fapt divers. Dar nu în Șofronea, căci din înămplare în aceeași casă stă dascălița statului, care din întâmplare este nepoata dlui prefect. O fereastră spartă în casa unde stă nepoata prefectului este fără doar și poate — revoluție, deci dă-i cu pretor, jandarmi, anchete etc maltratarea populației o femeie gravidă îmbrăncită de jandarmi, dețineri etc. Dacă s-a pus în mișcare un aparat administrativ atât de mare, mă rog nu înseamnă acea că avem de a face cu rebeliune?

Dar ne întrebăm noi bieți țărani din Șofronea, dacă spargerea ferestrei din casa unde stă nepoata dlui prefect este rebeliune, ce calificare primește spargerea ferestrei dlui prefect însuși?

Șofroneanu.

UNUI PRIETEN.

Când te-a făurit Prea Stântul, el de toate
[fi-a lăsat;
Dar numai într-o privință, negriind, — te-a
[diformat.
Și greșala e aceea. — o, mă iartă dac'o zic:
Ti-a făcut gura prea mare, la un cap așa
[de mic!
C. Z.

Sfârșitul verii.

Un glas de clopot plânge în seara rece, lină
Adus din depănare pe aripe de vânt,
Ecoul lui străbate prin aer și suspină.
Ca o bătrână mamă pe un închis mormânt.

Pe cine plânge oare, nemângăiașul clopot?
S'a sins poate o viață lăună de dureri?
— Prin arbori țără hrunze, răsună tristul
[șopot:
„S'a sins viața dulce a unei calde veri”

S'a stins viața dulce a unei veri cu soare,
Cu pasări cântărețe, cu țori, cu fluturi;
Și-acum natura irisă sub vântul rece moare,
Lă-ând numai regre-e și pânș în urma ei.

Acum spre țări mai calde, în soluri dese
[pleacă,
Mărunte rânduniele și berze și cocori,
Pădurea e pusie, câmpia este seacă,
Iar cerul se ascunde sub manite de nori.

— Și clopotul în seară a-ât de trist răsună,
Iar lacrimile-mi udă, uscat obrazul meu,
— Noi plângem dragă clopot, noi plângem
[împreună,
Cu lacrimile mele și tu cu glasul tău.
C. Z.

La Han.

Z-mi țigane, las năcazul
Et. de al ă dată tie,
Zinni acum că azi cu tine
Vreau se tac o vesele.

S'apoi patru zile n'ntuna
Vinul curgă pe 'ndelete,
Iară tu n'vioră cântă
Cântece țăr'de păreche.

Știi să cânti să n'ncepi țigane
Laș că dacă nu mi dai,
Leanca Dânci de soție
Macăr s'o sărut oda-ă.

Și așa să cânti țigane
De cu toc — să prinz pământul,
Iară cântul tău de asăzi
Preu-indeni cânte l vânt ul.

I. Pucea.

CINEMATOGRAFUL ELISABETA.

Până la 12 Februarie

A sosit Barza.

Reprezentările încep la orele 5, 7 și 9

URANIA

Dela 11—14 Februarie

Dezertorii vieței.

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

APOLLO

Dela 11 Februarie

Medic, care a ucis...

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

Informațiuni.

— SUNTEM INFORMAȚI că Corpul ofițeresc al Regimentul 93 Infanterie din Arad va aranja în seara zilei de 25 Febr. a. c. o serată dansantă în Cazinoul ofițerilor aceluși regiment în Cetate, serată la care vor fi invitați întregul corp ofițeresc al Garnizoanei Arad precum și intelectualii din Arad. Invitațiile vor fi lansate la timp.

— „CHEMAREA” tinerimei național-tărăniște din Cluj și-a reînceput apariția. Când o felicităm și ne bucurăm din inimă pentru ntrarea din nou pe arena luptelor atât de însemnate a zilelor noastre, publicăm în alt loc a ziarului primul ei articol: „Cu Dumnezeu înainte” pentru frumseța, adevărul ce conține și avântul tineresc, care cheamă la lupta decisivă.

— PROCESUL ELECTORAL contra plut. de jandarmi Nicolae Dumitru din Chișineu-Criș din 7 l. c. s'a amânat deoarece primăria „în lipsă de adresă autentică fiind mai mulți de același nume”, nu a putut imanua citațiunea pentru martori. Nu vom mai da prilej primăriei respective de aceasta scuză, dar atunci ce să va inventa?

— D. I. G. DUCA ministru de interne, cum a fasonat însuși acuzatul în procesul său, pe timpul arestului preventiv a lui Al. Fălcoianu defraudatorul „Monitorului Oficial” cu 60. milioane lei, i-a trimis ajutoare în temniță, lui personal și familiei sale. Tot pușcăriaș să fii!

— DR. ION PESCARIU, fost asistent al Clinicii Medicale din Cluj, și-a deschis un cabinet de consultații pentru bo'i interne, în Bulevardul General Drăgălina No. 4. Aparat de raze Röntgen. Laborator medical.

— DIN CROCNA (județul Arad) primim știrea, că la alegerile președintelui urbanisticilor, judecătorul care a prezidat alegerea, după ce din partea cetățenilor au fost făcute stăruitoare intervenții contra abuzurilor comise, — la fața locului a nimicit alegerea efeptulă și a ordonat și făcut imediat altă alegere, care apoi a decurs în mod legal — se zice. Vedeti dacă frații săteni știu să apere cu îndârjire drepturile lor, nu mai merge cu „fătăc...”

— SACRILEGIU. În Țara noastră patima luptei politice are un rău și urât obicei: de a se atinge de sanctuarul familiar a potrivnicului politic. În presa locală românească până acum am fost scutiți de acest aspect urit. Care deschide seria este organul liberal din localitate, care fără de a publica nume, se ocupă de un fruntaș mult iubit și stimat al organizației noastre județene, tratându-l cu invective urite și imputându-i o căsătorie încheată în forme legale și cu binecuvântarea și noastre bisericici. E aceasta cu atât mai reprobabil, deoarece în acel articol să recunoaște, că acest caz, care nu poate forma discuție pentru nimeni în lumea aceasta, a fost adus în predică de tot protopopiatul său urgisitul protopop Dr. D. Barbu, contra căruia prietinel nostru a și făcut denunț forurilor bisericesti, cari întârzie cu sancțiunea sa. Ne abținem de a comenta acest procedeu a confratelui liberal, care trebuie să întrunească reprobara tuturor oamenilor cu cel mai elementar bun simț, deocamdată nu vom urma organul liberal, dar am fi neconsolați, dacă repetându-se acest procedeu să fim nevoiți patima luptei politice a o duce față de familiile dușmanilor politici. Repetăm și accentuăm, nu noi voim să alunecăm pe panta aceasta.

— MARECHALUL HAIG generalissimul armatei engleze din timpul războiului a încetat din viață nu de mult. A fost înmormântat cu mari onoruri luând parte căpăteniiile armatelor din țările amice și aliante ale Angliei.

Mobile cu plata'n rate, pelângă prețul plățirei în numerar se găsesc în Magazinul GARAI, Piața Avram I. I.